

שני בתים, אהבה אחת

חייה של שירי בת היגו משתנים בבת אחת כשהוריה מחליטים להתגרש. היא מחלקת את חייה בין הבתים של אביה החילוני לביתה של אמה החוזרת בתשובה, וחולקת את כל קורותיה וסודותיה עם היומן האישי שלה. 'הסודות של שירי', ספרה החדש של מיכל פרץ לנוער, מגולל את סיפורה האישי וגם מגשים בשבילה חלום מיוחד

ואני יחה, עם הכלבה שלנו בוני ושבסיפור קראתי לה פטלו. אני בעצם לא זוכרת מציאות של אבא שגר בבית, אלא מציאות שבה אמא ואני חיות יחד ולבה ואני לגמרי הפכתי את הלימון ללימונדה: לגור רק עם אמא זה כיף חיים! היינו מבלות יחה, יוצאות לקולנוע יחה, נוסעות לפעמים לשבתות להתארח בבתי הארחה יחה, והייתי יכולה להזמין אל"י כמה חברות שאני רוצה ומתי שאני רוצה. זה היה בית של בנות, בית שקט שהיה הממלכה הפרטית שלי. עם זאת, לאמי הייתה תקופה לא קלה של שינוי החיים וחזרה בתשובה, וכך למדתי לכשל בגיל צעיר יחסית ולהפוך לעצמאית. אולי לא היו בכל יום סירים מהבילים של אוכל ביתי על הגז, אבל האהבה זרמה בשפע, כי מאמא שלי קיבלתי את הביטחון העצמי שהוא מנת חלקי עד עצם היום הזה. היא תמיד חיבקה, תמכה ואמרה מילים חמות בלי הפסקה, מילים שפשוט השקו והצמיחו אותי. מנגד קינאתי בסידור כל השנים בחברות שלי שהיו להן אחים ואחיות ובית דעש, שמח ורגיל עם צעקות ומריבות בין האחים. לכן כשאבא שלי התחתן בשנית, עם אישה גרושה שהיו לה שני בנים חמודים, יחד עם אחותי הפכנו ארבעתנו

חברות הילדים מהשכונה היא פוסעת לעבר ההתבגרות שלה. לשירי יש הרבה מה להסתיר. היא לא רוצה להיות מתויגת תמיד כשונה, ובפרט שאביה ומשפחתו החדשה אינם דתיים כמוה ורחוקים מהסביבה הדתית שמקיפה אותה. היא גם שומרת בסוד את עולמה הדמיוני שהיא מתעופפת אליו, שלא יחשבו שהיא תינזקית, וביזמן שלה מתגלים עוד כמה וכמה סודות אישיים במוח. סיפורה של שירי מבוסס על אירועי ילדות אמיתיים של מיכל פרץ, שחקנית ויוצרת, שבימים אלו יצא לאור ספרה הראשון לבני נוער, 'הסודות של שירי'.

לשירי דרוגי, תלמידת כיתה ה', יש לא מעט קשיים. ההורים שלה החליטו להתגרש, וכאלו לא די בזה, אמה החלה לחזור בתשובה ושירי הולכת בעקבותיה. כתלמידה חדשה בבית ספר דתי שירי מנסה ללמוד איך להשתמש בסידורה, מה אומרים ומתי משתחווים בתפילה. היא מנסה ללמוד ולהבין מה זה להיות דתייה מהתבוננות בחברותיה החדשות. את כל מה שעובר עליה היא מתעדת ביומן שקיבלה במתנה מחדתה 'לרגל' הגירושין של הוריה, ובכל פעם כשקצת מתניק ובודד היא ממריאה לעולם דמיוני עם היומן שלה. יחד עם כלבתה האהובה פטל

געגוע לרעש ולמריבות

כשמיכל כתבת הספר 'הסודות של שירי' הייתה ילדה, לפני כשלושים שנה, גירושין היו עניין נדיר יותר מאשר בימינו, ומיכל חשה בודדה מאוד. "כשהייתי בת חמש אבא שלי עזב את הבית, וכעבור שנתיים אחותי היחידה עברה לגור איתו, וכך נותרנו רק אמי

מיכל בילדותה

מתוך הספר (אייר: שלומי צ'דקה)

לחבורת ילדים צוחלת. הייתי נוסעת לאבא פעם בשבועיים, אבל תמיד הרגשתי נטע זר – הם חילוניים ואני דתייה.

איך הסתדרת כילדה דתייה בתוך משפחה חילונית?

"תמיד היה כבוד הודי ביני לביניהם, אבל הבנים מעולם לא הבינו מה מניע אותי לשמור שבת. למה לא להצטרף לטיולים הכיפיים שהם עורכים ביום הזה, ולמה הדלקה או כיבוי אור בשירותים נחשבים חילול שבת? כולה ללחוץ על איזה מתג השאלה הקבועה שלהם הייתה 'לא בא לך לפעמים להיות חילונית?' והתשובה הקבועה שלי תמיד הייתה: 'לא'.

כשהייתי בת 12 התגשם חלום שלי שהפך אותי ליותר 'שייכת' במשפחה של אבי: נולד לי אח קטן ממנו ומאשתו השנייה, והפכתי להיות כמעט כמו אמא בשבילו. בזכות האח החדש חיכיתי בקוצר רוח לשבתות אצל אבא וזה חיזק את הקשר בין כולנו, בזכותו הפכנו למשפחה כמעט אמיתית."

להאמין שהשמים הם הגבול

הגידושין היו לא קלים למיכל, היא הייתה הילדה היחידה בכל בית הספר שהוריה

היו גרושים. "בתחילת הגידושין ממש התביישתי, בפרט בטקסים, הצגות ואירועי סוף שנה מטעם בית הספר, כאשר הזמינו את שני ההורים ופחדתי שיעלו על העובדה שאבא שלי לא דתי, כי תמיד הכיפה שהיה מניח על ראשו נראתה תלושה חרה, כזו שדתיים לא חובשים.

לפני ארבעים ושלושים שנה גידושין לא היו נפוצים, אך לצערנו כיום אחוז הגירושין גבוה בהרבה, ועדיין זו התמודדות לא קלה ולא פשוטה להיות ילד למשפחה חד הורית. בכל שבת שבה נסעתי לאבא שלי הציקו לי ייסורי המצפון על כך שאמא נשארת לבד. ייחלתי, התפללתי וקיוויתי שהיא תתחתן שוב."

מה נתן לך כוח להתמודד?

"מה שנתן לי כוח הוא הקשר שלי עם שני ההורים שלי, הפתיחות והאהבה. עם אמא שלי אלו היו שיחות כמו עם החברה הכי טובה, שיתוף בכל דבר, היא הייתה חוזרת מפגישות שידוכים ומשתפת אותי, וגם אבא שלי היה 'חופר' לי ובודק שאני בסדר.

מאמא קיבלתי כמות בלתי נגלית של ביטחון, שאני יכולה להיות כל מה שרק אחשוק בו. כיום כאם אני מבינה

שזה כל כך לא מובן מאליו, להעניק לילד מתנת חיים ולגרום לו להאמין שהשמים הם הגבול בשבילו אם רק ירצה. מאבא שלי קיבלתי את המשפחה שתמיד הייתה חסרה לי, אחים וכף. גם אם חלקם לא אחים 'אמיתיים', האהבה תמיד הייתה אמיתית. כשהוא נפטר במפתיע בגיל 52 גיליתי את הקשר הקרוב עם שני הילדים שלי, וגיליתי שיש קשרים שיכולים להיות קרובים לא פחות מקשר דם.

ההתמודדות שלי כילדה הייתה גם דרך הכתיבה: כתבתי יומן במשך שנים, יומן שהתחיל בכיתה ד' ונכתב בכמויות במשך שנים. זו הייתה דרך קלה, משחררת, זורמת וממש מענגת לדיפוי. בהמשך סייע לי גם תחום המשחק והתיאטרון, בו בחרתי כמקצוע. גם הוא היה כלי מרפא בשבילי, כי הבנתי שדווקא המורכבות של החיים, הקשיים והאתגרים הרבים, הם הם החומר המשובח ביותר שממנו נרקחים הצגה או סיפור."

כתבת צעירה באוהיות, תשמ"ט (שניה משמאל)

מיכל פרץ (צילום: סיגל רייכמן)

לא לגנוז חלומות

מיכל כותבת מגיל צעיר, וכבר אז מילאה מחברות ויומנים סודיים, ואפילו נבחרה להיות כתבת צעירה באוהיות לפני שלוש שנה, כשאורי אורבך ז"ל היה עורך העיתון.

מה גרם לך להחליט לכתוב את הספר שלך?

"הספר התחיל בכלל כסיפור קצר בסדנת כתיבה שבה השתתפתי לפני 15 שנה. לאחר שנים, בסדנת כתיבה נוספת, הקראתי את אותו סיפור נושן, ואז אמרתי באגביות: 'איך היה בא לי לפתח אותו, יש לי חלום להוציא לאור את סיפור ילדותי יום אחד', והמנחה המקסימה אמרה לי 'יאללה!' ונתנה לי שיעורי בית, לכתוב את הפרק הראשון בספר העתידי שלי. האמונה שלה בי שאני מסוגלת, שאותו קטע ישן שהקראתי היה מעניין והיה בו פוטנציאל לסיפור של ממש, נתנה לי הרבה מרץ. כך מפגישה לפנישה נפרץ הסכר ונוסף עוד פרק ועוד אחד. כשהגיע הזמן לשלוח את כתב היד להוצאות הספרים חטפתי רגליים קרות ופחדתי ששום הוצאה לא

תרצה בו, הרי יש אינספור כתבי יד של אנשים רבים כמוני, בעלי חלומות להפוך לסופרים, אז מה מיוחד דווקא בסיפור שלי? הפחד שיתק אותי והספר שכב דומם במחשב הנייד שלי במשך חמש שנים, עד לרגע שבו אמי נפטרה והרגשתי שאני חייבת לסגור מעגל בחיים שלי וגם לסיים משהו שעמלתי עליו קשה כל כך. הרי אפילו לא ניסיתי, אז למה לגנוז חלום כזה? שלחתי את הספר לארבע הוצאות ספרים ומשלוש קיבלתי תשובות שליליות, עד שהתקשרה אליי עורכת ספרי הילדים של הוצאת הקיבוץ המאוחד, יונה טפר, ובישרה לי את הבשורה הכי משמחת שיכולתי לייחל לה. במשך שנה וחצי ישבנו יחד על תיקונים ותוספות, פניתי למאייר שלומי צ'רקה שהסכים לאייר את הספר, ואת התוצאה הסופית, ממש כמו תינוק שיוצא לאוויר העולם, אני אוחות בהתרגשות רבה".

מה הסיפור של או מבקש לומר לילדים של היום?

"לפעמים חושבים שלהיות ילד להורים גרושים זאת 'שריטה',

כשגדלתי הבנתי שאין שחור ולבן, שילד להורים גרושים יכול לחיות באושר ולעומתו יכול להיות ילד שגדל עם שני הורים אבל הוא אומלל. למרות הקשיים, לרגע לא הייתי מוותרת על השתלשלות החיים שלי עם כל מה שצמחתי להיות בעקבות אותם אירועים. הכל לטובה, גם אם קשה לראות את זה. כשהילדים שלי שומעים את כל סיפורי אלף לילה ולילה שלי, ובפרט אחרי שקראו את הספר שלי, הם ממש מקנאים בי – כמה הרפתקאות עברתי בילדות... אני רוצה גם לומר לילדים: תכתבו! בכל אחד מכם קיים סיפור מופלא, שבעזרת הכלים הכי פשוטים בעולם, מחברת וכלי כתיבה, אתם יכולים להפליג איתו למחוזות רחוקים ומרתקים, לברוא לכם עולם חדש ומופלא ולכתוב את סיפור חייכם מחדש. ואל תשכחו להפוך את הלימון שבחיים שלכם ללימונדה עסיסית! תתנאו ותשמחו במי שאתם ובמשפחה שבה זכיתם. לכל אחד יש שוני זה מה שהופך אותו למיוחד ומקורי, אל תנסו להידמות לאחרים אלא נסו להיות הכי הכי עצמכם. זה שווה את זה".